

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 789 din 06.11.2019

Dosar nr.: 81/2018

Petiția nr.: 736/12.02.2018

Petentă: Agenția Dezvoltare Comunitară Inter-Activă

Reclamată: – administrator al locului de joacă Mischa Kids

Obiect:- posibilă discriminare pe criteriul etnic prin postarea pe site de socializare Facebook a unui anunț de interdicere a cetățenilor de etnie romă în incinta locului de joacă Mischa Kids cu sediul în incinta Uverturii Mall Botoșani, județ Botoșani

- acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. Agenția Dezvoltare Comunitară Inter-Activă prin reprezentant legal – cu sediul în Mun Botoșani, str. 1 Decembrie 85A, județul Botoșani

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. ...în calitate de administrator al locului de joacă Mischa Kids – Botoșani, str. George Enescu nr.14, scA, et.1, ap.4, județ Botoșani

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenta sesizează cu privire la discriminarea pe criteriul etnic prin postarea pe site-ul de socializare Facebook a anunțului de interdicere a cetățenilor de etnie romă în incinta locului de joacă Mischa Kids cu sediul în incinta Uverturii Mall Botoșani, județ Botoșani, ca urmare a unui furt săvârșit în acel loc.

4. Petenta solicită de asemenea, acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării.

III. Procedura de citare

5. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 1298/08.03.2018 și nr. 2463/26.04.2019, a citat părțile pentru data 26.03.2018.

6. În cuprinsul acestor citații a fost invocată în temeiul art.28 din Procedura internă de soluționare a tuturor petițiilor și sesizărilor exceptia de necompetență a CNCD față de acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării.

7. De asemenea, părțile au fost recitate prin adresele nr. 2714/09.05.2018 și nr. 2411/25.04.2018 pentru data de 21.05.2018.

8. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerea părților

Susținerea petenților

9. Petenta, susține că în data de 10.02.2017 partea reclamată, în calitate administrator al locului de joacă Mischa Kids, în urma unui presupus furt comis de un minor de etnie rromă, a postat pe site-ul de socializare Facebook un denunț împreună cu poza minorului. Această postare a înregistrat în scurt timp 98 de distribuiri și a generat o multitudine de comentarii negative la adresa comunității rome din oraș.

10. Totodată, petenta afirmă că, la recomandare sa și a poliției, reclamata a schimbat anunțul postat on - line după cum urmează:

„Până la recuperarea sumei de bani, toți cetățenii de etnie rromă au acces interzis la spațiul nostru de joacă!” în „Până la recuperarea sumei de bani toți, copiii de etnie rromă au acces interzis la spațiul nostru de joacă!”

11. Având în vedere aceste aspecte petenta consideră că partea reclamată a manifestat un comportament instigator la ură rasială în spațiul public, faptele încadrându-se în prevederile art.15 din OG nr.137/2000.

12. Petenta a solicitat, de asemenea, atât acordarea de despăgubiri cât și restabilirea situației anterioare discriminării.

13. În susținerea celor prezentate aceasta a depus captura anunțului on - line postat de reclamată (fila 3 din dosar).

Susținerea reclamatului:

14. Partea nu a depus niciun punct de vedere cu privire la petiția nr. 736/12.02.2018

15. La dosar a fost transmisă Ordonanța de clasare a Parchetului de pe lângă Judecătoria Botoșani înregistrată sub nr. 25485/08.10.2018.

V. Motivele de fapt și de drept

16. **În fapt**, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra posibilei fapte de discriminare pe criteriu etnic săvârșită prin postarea pe site-ul de socializare Facebook a unui anunț.

17. Colegiul ia act de excepțiile de necompetență materială a C.N.C.D., respectiv excepția invocată din oficiu raportat la capătul de cerere referitor la acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare sau anularea situației create prin discriminare în ceea ce privește încadrarea faptei la un comportament instigator la discriminare pe criteriul etnic.

18. **În drept**, în conformitate cu dispozițiile **art. 63** din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd *„(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”*, Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepției invocate.

19. Concret, Colegiul ia act de faptul că, în considerarea incidenței obiectului petiției, la câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de C.N.C.D. este administrativ – jurisdicțională, acordarea despăgubirilor și repunerea în situația interioară intrând în deplina competență a instanțelor judecătorești în prezenta speță. Astfel, Colegiul urmează a se pronunța la admiterea excepției de necompetență materială a CNCD cu privire la acest capăt de cerere.

20. **Pe fond**, în strânsă legătură cu aspectele reținute mai sus prin prisma sferei de competență instituțională în domeniu, Colegiul director urmează a analiza în ce măsură obiectul petiției întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I "Principii și definiții" al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II "Dispoziții Speciale", Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, astfel cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea

contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

21. De asemenea, Colegiul director se raportează la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu prin care s-a stipulat că diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”.

22. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

23. Astfel cum reiese din motivația invocată mai sus, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, tratamentul aplicat pentru două situații comparabile trebuie să fi fost diferit, iar subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

24. Concret, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, sarcina probei în ceea ce privește punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament revine persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.¹

25. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din **O.G.137/2000** cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director reține că pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) **Existența unui tratament diferențiat** a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile. În situația de față, tratamentul diferențiat constă în refuzul acordării de sprijin financiar pentru rechizitele copiilor.

b) **Existența unui criteriu de discriminare** conform art. 2 alin. 1 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu modificările ulterioare. Colegiul director reține că, în speța de față, criteriul de discriminare este cel al cetățeniei.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui **drept recunoscut de lege**, respectiv dreptul prevăzut de art. 10, lit. h din OG nr. 137/2000 care prevede:

„ART. 10

Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită

¹ A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16.

rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin :

.....
h) *refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.*

25. Constituie astfel **contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: “(...) h) **refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități**”**

14. Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, respectiv dacă există un tratament diferențiat între diferite persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit din cauza unui criteriu de discriminare. Astfel, sub aspectul tratamentului diferențiat, se reține că reclamata, în calitate de administrator al locului de joacă Mischa Kids, ca urmare a unei fapte de furt din respectiva locație a publicat pe site-ul de socializare Facebook un anunț de interdicere a cetățenilor de etnie romă în incinta locului de joacă ce îl administra. Din susținerile petentei, Colegiul reține faptul că această postare a înregistrat în scurt timp 98 de distribuiri și a generat o multitudine de comentarii negative la adresa comunității rome din oraș. De asemenea, Colegiul ia act de faptul că petenta a depus ca și dovadă anunțul postat pe site-ul de socializare alături de fotografia unui minor care este persoana bănuită că a săvârșit furtul.

15. Colegiul director luând la cunoștință conținutul postării și raportându-se la hotărârea dată în cazul ***Thlimmenos împotriva Greciei*** din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că *„dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”*. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

16. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie stabilit dacă, prin metoda aleasă, se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere.

17. Cu privire la criteriul de discriminare, element fără de care nu putem identifica o faptă de discriminare, Colegiul director reține că în speța de față, criteriul de discriminare este cel etnic, așa cum rezultă din textul publicat în mediul on-line, respectiv pe site-ul de socializare Facebook: „Până la recuperarea sumei de bani toți cetățenii de etnie rromă au acces interzis la spațiul nostru de joacă!”. Acealași criteriu se regăsește și în modificarea anunțului, respectiv în postarea: „Până la recuperarea sumei de bani toți copiii de etnie rromă au acces interzis la spațiul nostru de joacă!”

18. Cu privire la justificarea obiectivă, prin jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit; în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. În prezenta speță, Colegiul director reține faptul că, partea reclamată, ca urmare a faptului că a fost victima unui infracțiuni de furt, prin postarea făcută pe site-ul de socializare Facebook a generalizat fapta, anunțul făcând referire la o întreagă comunitate.

19. Din actele depuse la dosar, reiese faptul că petenta a dovedit existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe. Colegiul reține faptul că se poate constata că anunțul postat prin intermediul site-ului de socializare a fost de natură a crea o atmosferă ostilă și degradantă la adresa etniei rome, demnitatea acestora fiind lezată prin asocierea acestora cu o activitate incriminată de lege. Totodată, Colegiul director mai reține și faptul că faptele unor persoane nu pot fi puse în sarcina întregii comunități ale etniei rome.

20. În consecință modul de soluționare a sesizărilor petentei adresate către reclamată a creat o situație de discriminare conform art. 2 alin. 1, coroborat cu dispozițiile art. 15 și art. 10, lit. h) din **O.G. nr. 137/2000**.

21. Art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „(1) *Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate*”. Totodată dispozițiile art.

22. Astfel Colegiul director aplică amenda contravențională de 1.000 lei față partea reclamată, dna. ...în calitate de administrator al locului de joacă Mischa Kids din Botoșani, în temeiul dispozițiilor art. 26 din OG nr. 137/2000 , coroborat cu art. 8, alin1 și 2 lit a) don OG nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență invocată din oficiu privind acordarea despăgubirilor și restabilirea situației anterioare, conform art. 28-32 din **Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor** aprobată prin Ordinul Președintelui CNCD nr. 144/2000.

2. Aspectele sesizate constituie acte de discriminare conform art. 2 alin.1 coroborat cu dispozițiile art. 15 și art.10, lit.h) din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

3. Aplică amenda contravențională de 1.000 lei față de dna. ...în calitate de administrator al locului de joacă Mischa Kids – Botoșani, cu sediul în Botoșani str. George Enescu nr.14, scA, et.1, ap.4, județ Botoșani, potrivit art. 26 alin.1 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **coroborat cu art. 8 din Ordonanța nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor (*actualizată*)**.

4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice Botoșani pentru plata amenzii.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Botoșani, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de

15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 06.11.2019 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVAN – Membru, CRISTIAN JURA-Membru, LAZĂR MARIA – Membru.

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiului director,
Președinte CNCD**

Redactat la data de 19.05.2020
Motivele de fapt și de drept: CJ/PCS

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.